

Η ΣΥΜΦΥΡΣΙΣ ⁽¹⁾

ΕΙΣ ΤΟ ΜΕΣΣΗΝΙΑΚΟΝ ΓΛΩΣΣΙΚΟΝ ΙΔΙΩΜΑ

Τὸ φαινόμενον τῆς συμφύσεως, τὸ εἰς ψυχολογικούς, ὡς γνωστόν, ὀφειλόμενον λόγους, καθ' ὃ δύο συνώνυμοι λέξεις ἢ φράσεις ἐν τῇ συνειδήσει ἡμῶν συγχρόνως ἐρχόμεναι συμφύρονται οὕτως, ὥστε νὰ προκύπτῃ ἑτέρα λέξις ἢ φράσις, ἣς τὰ στοιχεῖα εἶναι ἐξ ἀμφοτέρων εἰλημμένα, ἀπαντᾷ, ὡς καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις Νεοελληνικοῖς ἰδιώμασιν ⁽²⁾, εἰς ἱκανὰς λέξεις τῆς καθ' ἡμέραν τῶν Μεσσηνίων λαλιᾶς.

Οὕτω συμφύρονται :

1. Τὸ ἄρθρον

τεῦ+τῶν>τεῦν· τοῦν ἀδρῶνε, τοῦ(ν) γυναικῶνε, τοῦ βουλλιδῶνε.

2. Τὰ ὀνόματα

ἀπλάδα+πιατένα (δὲ ἐκ τοῦ Ἑνετ. *piadena*) ⁽³⁾ >ἀπλάδενα· ἐπιτραπέζιον σκεῦος ἐκ πορσελάνης ἢ πηλοῦ ἢ κασιτερωμένου ἔσωθεν χαλκοῦ χρησιμοποιούμενον διὰ τὴν κένωσιν τοῦ φαγητοῦ καὶ παράθεσιν τούτου ἐπὶ τῆς τραπέζης.

βάρεμα+βαρεσιᾶ>βαρεμασᾶ ⁽⁴⁾, ἦ.

γδυτὸς (ἐκδύω)+γυμνὸς>γδυμνός ⁽⁵⁾. Εἶτα ἐξ αὐτοῦ τὸ οὖσ. γδύμνια.

γεύβη+πάτος>γεύπατος, ὅ>γεύπατο, τὸ κοιν.

δάγκωμα+δαγκωσιᾶ>δαγμασᾶ, ἦ.

διάβολος+σατανᾶς>διάτανος, ὅ ⁽⁶⁾.

κάθισμα+καρέγλα>καθίγλα, ἦ καὶ ὑποκ. καθιγλίτσα, ἦ.

1) Περὶ τοῦ φαινομένου τῆς συμφύσεως ἐκτενῶς ἐπραγματεύθη ὁ Γ. Χατζιδάκις ἐν Ἀκαδημικοῖς Ἀναγνώμασι, Γενικῇ Γλωσσικῇ Γ' σ. 194—200 καὶ ἐν Ἀθηνᾶ 8 (1896) σ. 133—139. (Ἀνεδημοσιεύθη ἐν Μ.Ν.Ε. 2 (1907) σ. 500—509).

2) Πβ. Χρ. Παντελίδην, Φωνητικὴ τῶν Νεοελληνικῶν Ἰδιωμάτων Κύπρου, Δωδεκανήσου καὶ Ἰκαρίας σ. 27. Β. Φάδην, Γλωσσικαὶ Ἐπισκέψεις σ. 50—51 καὶ Ἀνάλεκτα Φιλολογικά, Θεσσαλονίκη 1941 σ. 27 σημ. 5. Αἰ. Τσορνακίς, *Essai sur le phonétique des parlers de Rhodes* (ἀπόσπ. Περιοδ. Byz. Neugr. Jarb.) 1940. Τὸν αὐτόν, Τὸ Ἰδιώμα τῆς Χάλκης, Ῥόδος 1949, σ. 47. Χριστ. Παπαχριστοδούλου, Τοπωνυμικὴ τῆς Ῥόδου, Ῥόδος 1951, σ. 246. Δ. Γεωργακᾶν, Λεξικογρ. Δελτίον τ. 2 (1940) σ. 126.

3) G. Meyer, N. S. τ. Δ' σ. 12.

4) Τὸ σ=προφέρεται ὡς τὸ Γαλλ. *ch*.

5) Κατὰ Γ. Χατζιδάκιν ὁ τύπος προήλθεν ἐκ συμφύσεως τοῦ β. γδύνω (ἐκδύω) καὶ τοῦ ἐπιθ. γυμνός, Μ.Ν.Ε. 1 (1905), σ. 318.

6) Ἀχ. Τζάρτζανον, Θεσσαλ. διάλεκτ. σ. 82.

κατεπάνω+capitano (Ἰταλ.)>καπετάνιος (1) κοιν.

κοκκορρέβιθο+κορόμηλο>κοκκορέβιλο, τὸ καὶ κοκκορόβηλο, τὸ.

Οἱ ἐκ συμφυρμού προελθόντες οὔτοι τύποι εἶναι εὐχρηστοὶ εἰς τὰς φράσεις: Τὸ δάκρυ ἢ τὸ κλάμα του πῆε (=πῆγε) κοκκορέβιλο ἢ κοκκορόβηλο.

κονιορτὸς+κορνιοτὸς > κορνιορτὸς > κορνιοχτὸς>κονιαρχτὸς>κουρνιαχτὸς, ὁ (2) κοιν.

κορακίνα+ἀηδόνα>κορακαηδόνα, ἢ καὶ καρακαηδόνα κατὰ προληπτικὴν ἀφομοίωσιν τοῦ α. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ἐν Μεσσηνίᾳ πρὸς δῆλωσιν τῆς ἐλαφροῦς ἠθικῶς καὶ ἔριστικῆς γυναικός, ἀπαντᾷ δὲ καὶ εἰς ἄλλα μέρη τῆς Πελοποννήσου. Οὕτω ἐν Καλαβρύτοις καρακαηδόνα λέγουσιν ὕβριστικῶς τὴν λεπτὴν καὶ ὑψηλὴν γυναῖκα (3), ἐν Μάνη τὴν ἀνήθικον (4).

κουτσὸς+τζαναμπέτης (τουρκ. cenabet)>κουτσαναβέτης καὶ κουτσαναβετής, ὁ. λάκκος+γούβα>λακκούβα, ἢ κοιν.

λύγξ+λύγγα>λύξυγας (5).

μερίδιον+μεριτικὸν>μερδικό, τὸ καὶ ἀπλῶς μερτικό, τὸ.

μία+μνιά>μίνια.

μνῆμα+μεμέριον>μνημέρι>μνημεύρι, τὸ (6).

μωρὸς+τρελλὸς>μωρελός, μερελός καὶ μουρλός, ὁ· κοιν.

ῥυκος+γύγγρος (7)>ῥγρος (8), ὁ· ἔκφυμα ἐπὶ τῆς ράχεως τῶν ἀδυνάτων αἰγῶν καὶ βοῶν, ὑπὸ τὸ ὅποιον ἀναπτύσσεται παρασιτικῶς σκώληξ μεγέθους φασιόλου.

παρωνύμιον+ἐγκώμιον>παραγκώμι, τὸ (9) καὶ ῥ. παραγκωμίζω· δίδω παρανόμιον εἰς τῖνα.

πάτημα+πατησιά>πατημασά, ἢ (10).

πλίθα (πλίνθος)+πιθάρι>πλιθάρι (11)>σπλιθάρι, τὸ· τὸ ἐν ὑπαίθρῳ φυσικὸν κοίλωμα λίθου, τὸ δίκην πίθου διατηροῦν τὰ ὄμβρια ὕδατα. Ἡ λέξις φέρεται καὶ ὡς τοπων. ἐν Τριφυλίᾳ.

πόδι+ἀποκλαμὸς (παραφυᾶς)>ποδοκλαμός, ὁ.

ρίζα+ῥξος>ῥόξος, ὁ (12) καὶ ὑποκορ. ῥοξί, τὸ.

σκατζόχερας (=ἀκανθόχοιρος)+μπαμπούγερας<σκατζεβούγερας, σκατζεβούχερας καὶ σκατζιβουχαῖος (13), ὁ· ἢ λέξις ὡς παρωνύμ. εἰς βραχύσωμα παιδία.

1) G. Meyer, Byz. Zeit. B', σ. 346.

2) Γ. Χατζιδάκι, Γλωσσολ. Ἔρευν. Α' (1934), σ. 548—549.

3) Χ(ειρόγραφον) Ἱστορικοῦ Ἀ(εξικοῦ) 563, 73.

4) X.I.A. 606, 107.

5) Γ. Χατζιδάκι, Ἀκαδημ. Ἀναγνώσματα, Γενικὴ Γλωσσικὴ (1915), σ. 196. Ἐν Κύπρῳ λούτσικας, βλ. X. Παντελίδην, ἔνθ' ἀν. σ. 27. Ἐν Χάλκῃ Δωδεκανήσου ὁμοίως λούτσικας, Ἀγ. Τσοπανάκη, Τὸ ἰδιῶμα τῆς Χάλκης, σ. 83.

6) Γ. Χατζιδάκι, Μ.Ν.Ε. 1 (1905), σ. 329 καὶ Ag. Tsopanakis, Phonétique, p. 152.

7) Παρ' Ἠσυχίῳ, γόγγρος· ἰχθύος εἶδος καὶ ἡ γογγρώδης τῆς ἐλαίας ἔκφυσις τὸ κάτω τοῦ στελέχους.

8) Ἡ λέξις μετὰ τῆς αὐτῆς σημασίας γνωστὴ καὶ ἀλλαχοῦ τῆς Πελοποννήσου.

9) Γ. Χατζιδάκι, Μ.Ν.Ε. 2 (1907), σ. 66.

10) Ἀχ. Τζάρτζανον, ἔνθ' ἀν., σ. 85.

11) Γ. Χατζιδάκι, αὐτόθι σ. 506.

12) X. Παντελίδην, ἔνθ' ἀν., σ. 27.

13) Ἐν Ἠλιδι κατσιμπουχαιοὶ ἢ κατσιμπουχέρια καλοῦνται οἱ Καλλικάτζεροι, Κ. Ἡλιόπουλον, Ποιμενικά τῆς Ἠλείας, ἐν Λαογραφίᾳ 12 (1939), σ. 276.

σκόρδο+ἀλιάδα (Ἴταλ. aliada)σκορδαλιά, ἡ (1).

σκόνταμα+τύφλα (<τυφλός>)σκοντούφλα)σκουδοφλα, ἡ· Εἶτα τὸ ἐπίθ. σκουδοφλιάρης καὶ τὸ β. σκουδοφλάου (2).

σύγαλο+κατακάθια)σγάθια καὶ ξυγάθια παρετυμ. πρὸς τὸ ξύγγι. Συγάθια δὲ εἶναι τὸ φαγητὸν τῶν ὄρεινῶν Μεσσηνίων τὸ παρασκευαζόμενον ἀπὸ τὴν ἐναπομείναν εἰς τὸν λέβητα μετὰ τὸν βρασμὸν τοῦ βουτύρου οὐσίαν, εἰς ἣν ἔχουσι προσθέσει καὶ ὀλίγον ἄλευρον ἀραβοσίτου.

τσύγαλα (=σύγαλα)+ἄμύδαλα)τσύδαλα καὶ τσύδαλα (3) κατὰ μετέθεσιν τοῦ δ.

φτισικὸς (=φθισικὸς)+φυματικὸς)φτυματικὸς· δύναται ὁμως ἡ λέξις νὰ ἔχη παρετυμολογηθῆ πρὸς τὸ φτύνω.

φυράδα+χαραμάδα)φυραμάδα, ἡ.

χαραγή+αὐγή)χαραυγή, ἡ (4).

Χειμῶνας+Φθινόπωρο)Χινόπωρο, τὸ (5) καὶ Χινόπωρος, ὁ, μεταβληθέντος τοῦ γένους κατὰ τὸ Χειμῶνας, ὁ· καὶ β. χινοπωριάζει.

3. Αἱ ἀντωνυμίαι

ἐκείνου+αὐτοῦ)ἐκεινοῦ καὶ αὐτουνοῦ (6).

τίνος+τίνου)τίνους καὶ τούνους κατὰ προληπτικὴν ἀφομοίωσιν τοῦ ι εἰς ου· εἶτα τὰ σύνθετα κάτινους, κάτουνους.

τοίτοιος+ἔτοιος)τέτοιος (7), τέτοιος καὶ παρ' αὐτοῦς οἱ τύποι κέτοιος καὶ κέτοιος.

4. Τὰ ῥήματα

ἄδράχνω (δράττω(δράττομαι)+ἀπηδάου (=πηδῶ))*ἄδραχναπηδάου)ἄδραχταπηδάου μετὰ παρασυσχέτισμοι πρὸς τὸ ἀδράχτι.

ἀλείφω+μουρδώνω)ἀλειμουρδώνω (8), ῥυπαίνω χρίω.

ἄλουποῦ+παγανιάζω)ἄλουπογανιάζω (9) περιέρχομαι ἔνθεν ἀκαίθην δίκην ἀλώπεκος ἀναζητούσης θήραμα, περιφέρομαι ἀσκόπως. Οὐσ. ἀλουπογανιάσμα, τό.

(ἀ)πηθώνω+σηκῶνω)πηθωσηκῶνω (10) καὶ μέσ. πηθωσηκῶνευμι· ἐξ αὐτῶν τὰ οὐσ. πηθωσηκῶμα, τὸ πηθωσηκῶστρα, ἡ· ἡ βραδιοῦργος γυνή.

ἄρπάζω+ἄδράχνω (δράχνω(δράττω(δράττομαι))ἄρπάχνω καὶ ἄρπάγνω εἰς τοὺς ὄρεινους Μεσσηνίους.

1) Κατὰ Ἀ. Χατζῆν, Ἀθηνᾶ 41 (1929) ὁ τύπος προέκυψεν ἐκ συμφύσεως τῶν λέξεων σκόρδον+ἀλλιά.

2) Κατὰ Γ. Χατζιδάκι, Μ.Ν.Ε. 2 (1907), σ. 286, τὸ βῆμα σκοντουφλῶ προήλθεν ἐκ συμφύσεως τοῦ σκοντάπτω+τύφλα.

3) Εἰδ. Μπόγκα, Τσίγδαλα ἢ τσύδαλα, Ἀθηνᾶ 54 (1950), σ. 226.

4) Γ. Χατζιδάκι Μ.Ν.Ε. 2 (1907), σ. 502.

5) Φ. Κουκουλέ, Οἰνοντιακά, ἐν Χανίοις 1908, σ. 173.

6) Γ. Χατζιδάκι Μ.Ν.Ε. 1 (1905), σ. 318.

7) Τοῦ αὐτοῦ, Ἐπιστ. Ἐπετηρ. Πανεπιστ. Ἀθηνῶν 10 (1913/4) σ. 74 κ.εξ. καὶ Γλωσσολ. Ἔρευν. 1 (1934) σ. 396 κ.εξ.

8) Κατὰ τὸν Φ. Κουκουλέν τὸ «ἀλειμουρδώνω» εἶναι παρεφθαρμένος τύπος τοῦ ἀναμουρδώνω (Ἀθηνᾶ 49 (1939), σ. 100).

9) Ἐν Ἰ. Λ ὁ τύπος φέρεται ἐκ τοῦ οὐσ. ἀλεπογανιά συνθ. ἐκ τῶν τύπων ἀλεποῦ καὶ ἀγανιά (ἀγνώστου ἐτύμου).

10) Περὶ τοῦ τύπου ἀπηθώνω ἰδ. Β. Φάδην ἐν Ἀθηνᾶ 29 (1917) Δεξικογρ. Ἀρχ. σ. 43.

ἀρπάζω+κολλάω)ἀρπακολλάου⁽¹⁾· συλλαμβάνω, πιάνω, ἀρπάζω· μέσ.
ἀρπακολλειέμαι· συμπλέκομαι, πιάνομαι ἔς τὰ χέρια.

ἀρχίζω+χερνῶ)ἀρχινάου και ἀρχενάου⁽²⁾.

βγάλ'τε μου+βγάλ'τε)βγάλ'τε μουτε⁽³⁾. Φρ. Βγάλ'τε μουτε τὸ στρόφο! (ἀρά).
γλύω+εὐλυτόω)γλυτώνω⁽⁴⁾.

δόστε μου+δόστε)δόστε μου τε.

(ἐ)κάθησα+καθίζω)κῆθησίζω.

ἐκατσε+(ἐ)σηκώθηκε)(ἐ)κατσηκώθηκε· πάντοτε τριτοπρόσωπον. Φρ. Τί τοῦ
κατηκώθηκε κ' ἐγίνηκε χαδαβούλι (=τί τοῦ ἦλθε εἰς τὸν νοῦν και ἐγινε ἄφαντος);
ἐπεσα+πίπτω)πέπτω⁽⁵⁾ κοιν.

(ε)ύρέθην+(ε)ύρίσκομαι)βρέσκειμαι.

ζουπάου+πλακιάζω)ζουπακιάζω· οὐσ. ζουπάκιασμα, τό.

ζυγώνω+πατάου)ζυγοπατάου.

καρφώνω+σκαλώνω)*καρφαλώνω)σκαρφαλώνω.

κάτσετε+καθίστε)κατσίτε, ἂν μὴ ἔχη κατὰ προσαρμογὴν πρὸς τὸν τύπον τοῦ
παθητικοῦ ἀορίστου: ἐτοιμασθῆτε, φυλαχθῆτε κ. ἄ.

κατσίάζω (γατσάζω<γαττιάζω<γάττος)+μουδιάζω)κατσιμουδιάζω· συστέλλο-
μαι· οὐσ. κατσιμούδιασμα, τό.

κοροῖδεύω+γελάου)κορογελάου· εἰρωνεύομαι, κοροῖδεύω.

κρεμάου+τσουλάου (=κυλῶ))κρεματζουλάου· κρεμῶ τι ἐπισφαλῶς. Συνη-
θέστ. τὸ μέσ. κρεματζουλειέμαι· κρέμαμαι ἐπισφαλῶς. Παράγ. οὐσ. κρεματζου-
λημα, τὸ και τὸ ἐπίθ. κρεματζουλιστός.

λείπει+ἀδειάζει)λειπάζει⁽⁶⁾. Φρ. Δὲ μᾶς ἐλείπασε ὀλοχρονικοῦ (=καθ' ὄλον
τὸ ἔτος) τὸ λάδι.

μπερδεύω+πεδικλώνω (pediculum))περδικλώνω, περδουκλώνω⁽⁷⁾.

νέω+νήθω)νέθω και γνέθω.

(ὀ)νομάζω+βαφτίζω)(ὀ)νοματίζω. Φρ. Πάει ὁ νουνὸς νὰ νοματίση τὸ παιδί.

ὄργωνω+διβολίζω)ὄργωδιβολίζω· παράγ. οὐσ. ὄργωδιβόλισμα, τό.

παταγώνω+μουδιάζω)παταγουδιάζω· παγώνω, κρυώνω.

πατάου+παίρομαι)πέτομαι⁽⁸⁾· ἐπαίρομαι.

ρουχαλίζω (<ροχαλίλω<ρογαλίζω μεταγν.<ρόγχος ἀρχ.)+ρουθευνάου(<ρω-
θωνίζω))ρουχουνάου· ρέγγω.

ρουμάζω (<ώριμάζω)+πατσελλιάζω (<τσαπελλιᾶζω))ρουπατσελλιάζω· ἀμετάβ.
καθίσταμαι ὑπερώριμος. Εἶτα τὰ οὐσ. ρουπατσέλλα, ἡ (=τὸ ὑπερώριμον σύκον),
ρουπατσέλλιασμα, τό (=ἡ ὠρίμανσις τοῦ σύκου).

1) Γ. Χατζιδάκι. Δεξικογρ. Ἄρχ. 6 (1923) σ. 2.

2) Τοῦ αὐτοῦ Μ.Ν.Ε. 1 (1905), σ. 293.

3) Π. Δορετζᾶτον, Ἀνάμειξις, Ἀθηνᾶ 16 (1904), σ. 217 σημ.

4) Β. Φάβην, Ἀνάλεκτα Φιλολογικά, Θεσ/νίκη 1941, σ. 27 σημ. 5, περι δὲ τοῦ β. εὐλυτόω
πδ. και Γ. Γαρδικαν ἐν Ἀθηνᾶ 33 (1921), σ. 55 κ.εξ.

5) Γ. Χατζιδάκι Μ.Ν.Ε. 2 (1907), σ. 503.

6) Κατὰ Γ. Χατζιδάκι, Ἐπιστημ. Ἐπετηρ. Πανεπιστ. Ἀθηνῶν 13 (1917), σ. 177 καὶ
Γενικ. Γλωσσικ. σ. 195, ὁ τύπος λειπάζομαι προήλθεν ἐκ τῆς συμφύρσεως τῶν λέξεων λείπω+
χρειάζομαι.

7) Μ. Φιλήντα, Γλωσσογν. 2, 234.

8) Ὁ τύπος γνωστός και ἐν Χάλκη Δωδεκανήσου. Ἴδ. Ἄγ. Τσοπανάκη, Τὸ Ἰδιωμα τῆς
Χάλκης, σ. 88.

σακατεύω (Τουρκ. *sakat*) + τραυαλιάζω) σακατραυαλιάζω μεταβ. και ἀμετάβ. Οὐσ. σακατραυαλιασμα, τὸ και ἐπίθ. σακατραυαλος (= ἀνάπηρος) (1).

σαχλάρω + καλαμπουρίζω (Γαλλ. *calembour*) σαχλαβουρίζω· οὐσ. σαχλαβούρισμα, τὸ.

σηκώνω + ἀπηθώνω) σηκωπηθώνω. Φρ. Τῆ σηκωπήθωσα τὴν ἀπλάδενα και μοῦ 'πεσ' ἀπὸ τὰ χέρια μου και γένηκε κομμάτια.

σηκώνω + βάνω (<βάλω>) σηκωβάνω· συκοφαντῶ. Εἶτα τὸ οὐσ. σηκοβάλης = συκοφάντης).

σηκώνω + βροντάω) σηκωβροντάω· οὐσ. σηκωβρόδημα, τὸ.

σηκώνω + κυλάω) σηκωκυλάω· οὐσ. σηκωκύλημα, τὸ.

σηκώνω + ξεμυλίζω) σηκωμυλίζω (2)· διεγείρω τινά. Φρ. Μοῦ σηκωμυλάισε τὸ παιδί και δὲ μοῦ μαζώνεται στὸ σπῆτι!

σκιζώ + πριονίζω (<πριονίζω>) σκιζωνίζω. Ὁ τύπος γνωστὸς μόνον ἐκ τοῦ κατωτέρω αἰνίγματος :

Σκιζωνίζω τὸ δειρό,
βρέσκω νύφη και γαβρό,
πεθερά και πεθερό. (= Τὸ καρύδι).

συντρίβω + βουλιάζω) συνδριβουλιάζω· καταστρέφω, ἀφανίζω, κρύπτω, καταγωνιάζω.

συντρίβω + κουρβουλιάζω) συγυρβουλιάζω· ἐπὶ κακῶν πνευμάτων ἀφανίζω, κατατσακίζω.

σφεντευρίζω + κυλάω) *σφεντζουλάω) *σφετζουλάω) σφερτζουλάω· πετῶ τι μακρὰν· Οὐσ. σφερτζεύλημα, τὸ.

ταράζω + κουνάω) ταρακουνάω· μέσ. ταρακουνεῖμαι, οὐσ. ταρακούνημα, τὸ.

ταράζω + τσουλάω (<κυλάω>) ταρατζουλάω. Ἐξ αὐτοῦ τὸ οὐσ. ταράτζουλας, ὁ (= ἡ ἐπιληψία).

πιντέχω (<ὄπαντέχω>) + τυχαίνω) πινδυχαίνω· ἀναμένω, καρτερῶ, ἐλπίζω.

τράφος + ἐνταφιάζω) τραφιάζω και δραφιάζω.

φέρτε μου + φέρτε) φέρτε μουτε.

χαβδώνω + κκταλιάζω) χαβδαλιάζω) χαβδαλιάζω· κάθημαι ἐκτείνων τὰ σκέλη μου.

χαδακώνω + βουλιάζω) χαδαβουλιάζω (3) ἀφανίζω, καταστρέφω· μέσ. παθ. χαδαβουλιάζομαι· ἀφανίζομαι, καταστρέφομαι ὕλικῶς, ἠθικῶς ἢ σωματικῶς. Ἐκ τούτων οἱ ὑποχωρ. τύποι χαδαβούλα, ἢ και χαδαβούλι, τὸ.

χασκαρίζω + καλαμπουρίζω (Γαλλ. *calembour*) χασκαβουρίζω· οὐσ. χασκαβούρισμα, τὸ (= γέλως, ἀστεϊσμός).

ψάχνω + χαλεύω) ψαχουλεύω (4) κοιν. Οὐσ. ψαχούλεμα, τὸ.

1) Ἐν Ἀρκαδίᾳ (X.I.A. 219, 346) σακατράβελος· χωλός, τυφλός και καθ' ὄλου μὴ ἀρτιμελής.

2) Εἰς Βούρβουρα Κυνουρίας (X.I.A. 635, 150) ἀπαντᾷ και τὸ ἐπίθ. σηκωμυάλης (= αὐτὸς ποῦ τοῦ σηκῶνον τὰ μυαλά). Φρ. Δὲν ἀκούει κανέναν ο σηκωμυάλης.

3) Δ. Γεωργακῆν, Δεξικὸγ. Δελτ. 2 (1940), σ. 126.

4) Πδ. Γ. Χατζιδάκι, Ἀθηνᾶ 25 (1914), σ. 286 και Γενικὴ Γλωσσική, σ. 195, Μ. Φιλήντα, Γλωσσολ. 3, 235.

5. Τὰ ἄκλιτα

μηδέ+οὔδε>μουδέ και μούδε (1).

μήτε+οὔτε>μούτε. Φρ. Μούτε τό 'να θέλω μούτε τ' ἄλλο!

σάν+ἔντας>σάντας (2)>σίδα και σίδα.

1) Γ. Χατζιδάκι, ἐνθ. ἀν. σ. 195.

2) *Ἐν Ῥόδῳ σάνταν, ἰδ. Ag. Tsopanakis, Phonétique des parleurs de Rhodes
p. 152.